

RICHTLIJN NR. 2

RICHTLIJN KREDIETCLASSIFICATIE EN VOORZIENINGEN

Grondslag

1. Deze Richtlijn is opgesteld ingevolge artikel 15 van de Wet Toezicht Bank- en Kredietwezen 2011 (S.B. 2011, no. 155) en de verleende bevoegdheid aan de Centrale Bank van Suriname (de Bank) uit hoofde van voornoemde Wet.

Reikwijdte

2. Deze Richtlijn geldt voor alle kredietinstellingen (met uitzondering van spaar- en kredietcoöperaties) die in het bezit zijn van een vergunning ter uitoefening van het bedrijf van kredietinstelling en die gelden aantrekken zoals omschreven in artikel 1 lid 1 van de Wet.

Definities

3. In deze Richtlijn hebben de hieronder genoemde begrippen de daarachter vermelde betekenis:

“debiteurenvoorzieningen” betekent een post op de balans waaraan bedragen ten laste te brengen van de resultatenrekening (waardeveranderingen van vorderingen) worden toegevoegd en die tot doel heeft verliezen op te vangen die worden verwacht op door de kredietinstelling verstrekte kredietuitzettingen en aangegane verplichtingen in en buiten de balans;

“kredietnemer” betekent de ontvanger of begunstigde van een kredietuitzetting;

“kapitalisatie van rente” betekent het proces waardoor opgelopen maar niet ontvangen rente wordt toegevoegd aan de niet afgeloste hoofdsom per betaaldatum of aflossingsdatum van een kredietuitzetting. Gekapitaliseerde rente omvat tevens niet betaalde rente die geherfinancierd of geprolongeerd is naar een nieuwe kredietfaciliteit;

“kredietuitzettingen”, “voorschotten”, betekenen in de context van deze Richtlijn iedere directe of indirecte verstrekking van geldmiddelen, al dan niet gedekt door zekerheden, op grond van een verplichting van de ontvanger of namens de ontvanger om deze middelen terug te betalen, met inbegrip van maar niet beperkt tot leningen, voorschotten, kredietfaciliteiten, leasing en elk kredietrisico dat voortvloeit uit daadwerkelijke en potentiële toekomstige vorderingen van iedere aard, rekeningen-courant en depositorekeningen, voorschotten in rekening-courant, en krediet vervangende faciliteiten, zoals

garanties, accepten, wissels en alle overige vormen van voorwaardelijke verplichtingen;

“uitzetting” en “post” hebben de betekenis die hieraan is toegekend in de Grote-Postenrichtlijn (Richtlijn # 3) van de Centrale Bank van Suriname;

“rente” omvat mede rente inkomsten uit lease en andere betalingen die functioneel gelijkwaardig zijn aan rente;

“afwikkeling” betekent dat de inning van de kredietuitzetting volgens schema verloopt en verwacht wordt dat definitieve afwikkeling niet langer dan 120 dagen in beslag zal nemen, hetzij door toepassing van juridische middelen, met inbegrip van gerechtelijke executie, hetzij, indien de omstandigheden dit vereisen, door middel van incassoprocedures die geen juridische stappen behelzen maar naar verwachting op afzienbare termijn zullen resulteren in aflossing van de kredietuitzetting, met inbegrip van rente, of in terugkeer tot de status performing door betaling van alle tot dat moment vervallen aflossingstermijnen en rentebedragen;

“non-accrual kredietuitzetting” betekent een kredietuitzetting waarvoor de verschuldigde rente niet langer wordt verantwoord in de resultaten, tenzij deze door de kredietnemer contant wordt voldaan, of een kredietuitzetting die op kasbasis wordt verantwoord;

“non-performing kredietuitzetting” met betrekking tot kredietuitzettingen, voorschotten met een vooraf bepaald aflossingsschema betekent een kredietuitzetting waarvoor de aflossing en rente 90 dagen of langer geleden verschuldigd werd en nog niet is betaald (voor consumentenkredieten geldt 60 dagen);

“non-performing kredietuitzetting” met betrekking tot rekening-courant (debetstanden) en overige kredietuitzettingen zonder vooraf bepaald aflossingsschema betekent een kredietuitzetting of voorschot waarbij sprake is van één van de volgende omstandigheden:

- (1) de voorschotten, met inbegrip van rente die door de kredietinstelling ten laste van de rekening is gebracht, overschrijden de voor de betreffende klant goedgekeurde limiet en de kredietinstelling heeft deze limiet niet formeel verhoogd in overeenstemming met haar eventuele interne kredietbeleid;
- (2) de kredietfaciliteit van de klant is verlopen en is niet verlengd en het uitstaande saldo is 90 dagen of langer na de vervaldatum van de faciliteit onbetaald gebleven;
- (3) de verschuldigde rente is 90 dagen of langer niet betaald; of
- (4) met uitzondering van de rente die door de kredietinstelling ten laste van de rekening is gebracht, heeft de rekening gedurende 90 dagen of langer geen mutaties vertoond;

“achterstallige leningen” betekent een kredietuitzetting waarvoor de betaling van hoofdsom of rente contractueel gezien achterstallig is, maar waarvoor de rente-opboeking nog niet is stopgezet en in het geval van verlopen rekening-courantfaciliteiten, faciliteiten waarvoor het uitstaande bedrag niet binnen 30 dagen na de vervaldatum van de faciliteit is terugbetaald;

“waardeveranderingen van vorderingen” betekent het bedrag dat ten laste van de winst- en verliesrekening wordt gebracht en wordt toegevoegd aan de balanspost 'Debiteurenvoorzieningen' om te waarborgen dat het niveau van de voorzieningen voldoende blijven om alle verwachte verliezen uit hoofde van versterkte kredietuitzettingen te dekken, nadat rekening is gehouden met eventuele afboekingen of inningen;

“herziene kredietuitzetting” betekent een kredietuitzetting die is geherfinancierd, waarvoor het aflossingsschema is gewijzigd, die is doorgerold of waarvoor de voorwaarden anderszins zijn herzien in verband met de verzwakte financiële situatie van de kredietnemer en diens onvermogen om de kredietuitzetting volgens de oorspronkelijke voorwaarden af te lossen;

“voldoende gedekt” betekent dat de positie is zeker gesteld (i) door onderpand in de vorm van pandrechten op, of inpandgeving van onroerende of roerende zaken, met inbegrip van geldmiddelen en courante effecten die na aftrek van de realisatiekosten een realiseerbare waarde hebben die voldoende is om de hoofdsom en de verschuldigde rente volledig terug te betalen, of (ii) door de onvoorwaardelijke en onherroepelijke garantie van een financieel verantwoordelijke partij, zoals een onherroepelijke garantie die is afgegeven door een kredietinstelling waaraan een geldige “investment grade”-kredietbeoordeling is toegekend door een kredietbeoordelingsbureau dat erkend is door de Centrale Bank van Suriname, een multinationale onderneming of een overheid, en mits de begunstigde kredietinstelling bij gebrek aan een kredietbeoordeling de financiële analyse heeft uitgevoerd die noodzakelijk is om te bepalen dat de uitgevende instelling solvent en voldoende gekapitaliseerd is en in staat is om de garantie op verzoek of in geval van wanbetaling door de kredietnemer te betalen, en mits de garantie door middel van een onafhankelijke bevestiging naar behoren is erkend door de afgevende partij.

Kredietbeleid / kredietrevisiesysteem

4. (1) De directie van iedere kredietinstelling:
 - (a) stelt een kredietbeleid vast waarin ten minste de minimumeisen voor leningen en kredietfaciliteiten, de organisatie van de kredietfunctie, met inbegrip van procedures voor goedkeuring en de delegatie van verantwoordelijkheden, en het proces voor kwaliteitsbeoordeling worden vastgelegd;

- (b) stelt schriftelijk een kredietrevisiesysteem vast om risico's tijdig te identificeren, de toereikendheid van de debiteurenvoorzieningen te waarborgen en deze resultaten naar behoren te verantwoorden in de balans en resultatenrekening.
- (2) Het in paragraaf 4, sub (1a) en sub (1b) bedoelde kredietbeleid en kredietrevisiesysteem dienen schriftelijk te worden goedgekeurd door de Raad van Commissarissen / Raad van Toezicht.
- (3) Het in paragraaf 4 sub (1b) bedoelde revisiesysteem dient ten minste te waarborgen dat:
 - (a) de kredietportefeuille en de kredietfunctie voldoen aan het door de Raad van Commissarissen / Raad van Toezicht goedgekeurde kredietbeleid zoals bedoeld in paragraaf 4, sub (1a);
 - (b) de directie en de Raad van Commissarissen / Raad van Toezicht voldoende en regulier worden geïnformeerd over het portefeuillerisico;
 - (c) alle kredieten regelmatig worden beoordeeld aan de hand van een classificatiesysteem dat de kredietinstelling in staat stelt om non-performing kredietuitzettingen en voorzieningen te classificeren en rapporteren in overeenstemming met deze Richtlijn;
 - (d) probleemkredieten in overeenstemming met deze Richtlijn op de juiste wijze worden geïdentificeerd, geclassificeerd en de rente-opboeking, indien noodzakelijk, wordt stopgezet;
 - (e) tijdig gepaste toevoegingen worden gedaan aan, en geconstateerde verliezen worden afgeboekt van, de debiteurenvoorzieningen om te waarborgen dat het niveau van deze voorziening een juiste afspiegeling blijft vormen van de reële opbrengstwaarde van de kredietuitzettingen binnen en buiten de balanstelling en dat wordt voldaan aan de in deze Richtlijn gestelde minimumeisen voor voorzieningen;
 - (f) voorzieningen op de juiste wijze tot uiting komen in de balans en resultatenrekening van de kredietinstelling.
- (4) Het in paragraaf 4, sub (1b) bedoelde kredietrevisiesysteem wordt regelmatig geëvalueerd in het licht van de heersende omstandigheden en wordt ter beoordeling en goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Commissarissen / Raad van Toezicht van de kredietinstelling.

Kredietrevisie

- 5. (1) Iedere kredietinstelling dient de kwaliteit en inbaarheid van alle kredietuitzettingen in haar portefeuille, met inbegrip van opgelopen en niet betaalde rente, regelmatig maar ten minste eenmaal per

kalenderkwartaal te beoordelen. De commissie belast met de kredietrevisie dient de resultaten rechtstreeks en tijdig te rapporteren aan de directie. De directie dient de Raad van Commissarissen/Raad van Toezicht van voldoende informatie te voorzien om hen in staat te stellen erop toe te zien dat passende maatregelen ten uitvoer worden gebracht ten aanzien van alle in het rapport genoemde kredietrisico's.

- (2) De directie dient tijdig maatregelen te nemen met betrekking tot alle kwesties die uit een dergelijke rapportage naar voren komen;
- (3) Een kredietinstelling dient te allen tijde naar redelijkheid gegevens bij te houden ter onderbouwing van de revisies en daarmee verband houdende boekingen en dient deze ter inzage beschikbaar te stellen wanneer functionarissen van de Centrale Bank van Suriname daarom verzoeken.

Commissie belast met kredietrevisie

6. De bedoelde commissie dient te bestaan uit ten minste drie personen, waarvan ten minste twee personen niet betrokken mogen zijn bij het kredietverleningsproces van de kredietinstelling.

Interne Audit Afdeling

7. De interne audit afdeling van iedere kredietinstelling neemt in het jaarlijkse controleplan in elk geval het volgende op:
 - (1) periodieke controle van de kredietuitzettingen van de instelling, met inbegrip van controle op de naleving van het vastgestelde kredietbeleid;
 - (2) een beoordeling van de conformiteit van de kredietrevisie en haar procedures met deze Richtlijn; en
 - (3) een vaststelling dat de bij de Raad van Commissarissen / Raad van Toezicht en de Centrale Bank van Suriname ingediende rapportages betreffende de kredietrisico's van de kredietinstelling juist en tijdig hebben plaatsgevonden.

Stopzetting van rente-opboeking

8. De opboeking van rentebaten uit een kredietuitzetting moet worden stopgezet indien:
 - (1) er redelijke twijfel bestaat over de uiteindelijke inbaarheid van de hoofdsom en/of rente; of
 - (2) de kredietuitzetting gedeeltelijk is afgeschreven; of

- (3) betaling van de hoofdsom of rente 90 dagen of langer achterstallig is, of er gedurende 90 dagen geen mutaties op de rekening hebben plaatsgevonden en de stortingen onvoldoende zijn voor dekking van de in deze periode opgeboekte rente (voor consumentenkredieten geldt 60 dagen).

Verantwoording van rentebaten uit non-accrual leningen

9. (1) Wanneer de opboeking van rentebaten uit een kredietuitzetting is stopgezet:
- (a) moet alle voorheen opgeboekte maar niet ontvangen rente die als inkomen uit de kredietuitzetting is verantwoord, worden teruggeboekt, uiterlijk aan het einde van de maand waarin de rente-opboeking is stopgezet;
 - (b) moet, indien de periode waarin de opgeboekte maar niet ontvangen rente twee afzonderlijke boekingsperioden omvat, de opgeboekte maar niet ontvangen rente in de lopende boekingsperiode worden teruggeboekt ten laste van de inkomsten van die periode. Verder moet de in voorgaande perioden opgeboekte maar niet ontvangen rente worden gebracht ten laste van de ingehouden winst van de kredietinstelling.
- (2) Onverminderd de bepalingen van paragraaf 9, sub (1), indien de verschuldigde betalingen voor een kredietuitzetting 90 dagen (voor consumentenkredieten geldt 60 dagen) of langer achterstallig zijn, maar de kredietuitzetting zowel voldoende gedekt is en zich in de afwikkelingsfase bevindt, dan kan de kredietinstelling de opgeboekte rente voor de betrokken kredietuitzetting blijven opboeken gedurende maximaal 120 dagen (voor consumentenkredieten geldt 90 dagen) na afloop van de eerste 90 dagen (voor consumentenkredieten geldt 60 dagen) van achterstalligheid.

Verantwoording van contante betalingen inzake non-accrual leningen met een vooraf bepaald aflossingsschema

10. (1) Wanneer de rente-opboeking voor een kredietuitzetting met een vooraf bepaald aflossingsschema is stopgezet, dient iedere contante betaling die wordt ontvangen eerst te worden aangewend ter vermindering van de uitstaande hoofdsom;
- (2) Wanneer de achterstand in de uitstaande hoofdsom volledig is voldaan, mogen alle verdere betalingen worden aangewend ter vermindering van de hoofdsom en rente overeenkomstig de contractuele voorwaarden van de kredietuitzetting, ingeval alle betalingen met betrekking tot de kredietuitzetting per de contractdatum waren voldaan;

- (3) Eventuele verdere betalingen dienen in mindering te worden gebracht op enig resterend saldo met betrekking tot de kredietuitzetting, overeenkomstig de contractuele voorwaarden daarvan;
- (4) In het geval van herziene en geherstructureerde kredietuitzettingen dienen betalingen te worden verantwoord als inkomen op grond van de aangepaste kredietvoorwaarden. Achterstallige rente die is gekapitaliseerd en toegevoegd aan de hoofdsom van de geherstructureerde kredietuitzetting mag niet worden verantwoord als inkomen ten tijde van de herstructurering;
- (5) Voor de toepassing van sub (4) dienen alle beslissingen van de directie of, voor zover noodzakelijk, van de Raad van Commissarissen / Raad van Toezicht over de herziening of herstructurering van een achterstallige kredietuitzetting gebaseerd te zijn op het uitgangspunt dat het krediet uiteindelijk inbaar is. Deze beslissing dient te worden gestaafd met een actuele, goed gedocumenteerde beoordeling van de financiële toestand van de kredietnemer en de vooruitzichten voor terugbetaling, met inachtneming van het aflossingsgedrag van de kredietnemer in het verleden.

Verantwoording van contante betalingen inzake rekening-courantfaciliteiten (werkkapitaalfaciliteiten of debetstanden)

- 11. (1) Indien het uitstaande saldo van een rekening-courantfaciliteit de toegestane limiet overschrijdt en de opboeking van rentebaten uit de faciliteit is stopgezet, dienen alle contante betalingen eerst in mindering te worden gebracht op de overschrijding van de toegestane limiet;
- (2) Verdere betalingen mogen worden verantwoord als inkomen tot aan het uitstaand bedrag aan achterstallige rente dat aan de kredietinstelling verschuldigd is;
- (3) Eventuele verdere betalingen worden in mindering gebracht op de uitstaande hoofdsom van de uitstaande faciliteit overeenkomstig de contractuele voorwaarden van de faciliteit.
- (4) In gevallen waarin het saldo van een rekening-courantfaciliteit binnen de toegestane limiet blijft, maar de oorspronkelijke looptijd van de faciliteit is verstreken, de rente-opboeking is stopgezet, en de faciliteit niet wordt geherstructureerd:
 - (a) worden alle eventuele betalingen eerst in mindering gebracht op de achterstallige rente totdat deze rente is voldaan, en vervolgens
 - (b) worden verdere betalingen eerst in mindering gebracht op de hoofdsom en daarna op de verschuldigde rente per contractdatum

van de faciliteit, inclusief eventuele boeterente, totdat de uitstaande hoofdsom volledig is ontvangen.

Hervatting van de rente-opboeking

12. (1) De opboeking van rentebaten uit een kredietuitzetting wordt hervat wanneer
 - (a) alle achterstallige betalingen van hoofdsom en rente volledig zijn voldaan en de directie van de kredietinstelling heeft bepaald dat er geen gerede twijfel bestaat ten aanzien van de uiteindelijke inbaarheid van de hoofdsom of rente van de kredietuitzetting;
 - (b) de kredietuitzetting voldoende gedekt is en zich in de afwikkelingsfase bevindt.
- (2) Totdat de rente-opboeking voor een kredietuitzetting is hervat, dienen ontvangen contante betalingen worden verantwoord in overeenstemming met de bepalingen van paragraaf 10 ten aanzien van kredietuitzettingen met een vooraf bepaald aflossingsschema en paragraaf 11 ten aanzien van rekening-courantfaciliteiten;
- (3) Indien na een formele herstructurering de kwaliteit van een kredietuitzetting opnieuw verslechtert en opnieuw in aanmerking komt voor stopzetting van de rente-opboeking, dan wordt de rente-opboeking opnieuw stopgezet. In dergelijke gevallen moet de kredietinstelling de criteria om in aanmerking te komen voor herstructurering herzien en evalueren.

Herziene / geherstructureerde kredietuitzettingen

13. Een kredietuitzetting kan worden geherstructureerd met goedkeuring van de directie, op basis van de beschikbare en gedocumenteerde informatie, dat er geen gerede twijfel bestaat ten aanzien van een normaal verloop van volledige terugbetaling van de hoofdsom en rente.
14. Indien een kredietuitzetting is geherstructureerd kan deze opnieuw worden geclassificeerd als een Performing kredietuitzetting, en mogen alle bestaande specifieke voorzieningen worden teruggeboekt na een periode van bewezen betalingen van ten minste drie maanden indien sprake van maandelijks aflossingen (consumentenkredieten) en zes maanden voor kredietuitzettingen met andere aflossingsvoorwaarden (commerciële/bedrijfskredietuitzettingen). Geherstructureerde kredietuitzettingen mogen geen voorwaarden bevatten die geen betaling van de hoofdsom of rente eisen gedurende zes maanden na de datum van de herstructurering.

Verantwoording van meerdere kredietuitzettingen aan één kredietnemer

15. Wanneer een kredietinstelling meerdere kredietuitzettingen heeft verstrekt aan één enkele kredietnemer en één van die kredietuitzettingen voldoet aan de criteria om de rente-opboeking stop te zetten, dient de kredietinstelling alle andere aan die kredietnemer verstrekte kredietuitzettingen te beoordelen en, indien nodig, de rente-opboeking voor één of meerdere van die kredietuitzettingen eveneens stop te zetten.

Debiteurenvoorzieningen

16. (1) Iedere kredietinstelling dient te allen tijde te waarborgen dat het saldo van de debiteurenvoorzieningen overeenkomt met een zo nauwkeurig mogelijke schatting door de instelling van de waarschijnlijke verliezen op bestaande posities van de kredietportefeuille in en buiten de balans, gegeven de heersende omstandigheden; en
- (2) De debiteurenvoorzieningen dienen:
- (a) in het geval van activa op de balans te worden verantwoord als een waardevermindering van de betreffende activa; en
 - (b) in het geval van accepten en buitenbalansposten, zoals garanties en kredietbrieven, te worden opgenomen als een afzonderlijke post onder overige passiva.

Toevoegingen aan/ afboekingen van de Debiteurenvoorzieningen

17. (1) Toevoegingen aan, of afboekingen van de post debiteurenvoorzieningen worden ten laste of ten gunste gebracht van de post Waardeveranderingen van vorderingen in de resultatenrekening. Alle afschrijvingen of inningen met betrekking tot kredietuitzettingen worden eveneens ten laste of ten gunste van de post debiteurenvoorzieningen geboekt.
- (2) In geen enkel geval worden krediet gerelateerde verliezen of inningen rechtstreeks ten laste of ten gunste gebracht van de post 'ingehouden winst' of enige andere vermogen gerelateerde post.

Waardeveranderingen van vorderingen

18. (1) Het bedrag aan waardevermindering voor vorderingen dat ten laste wordt gebracht van het resultaat dient gelijk te zijn aan het bedrag dat nodig is om de debiteurenvoorzieningen op een zodanig niveau te handhaven dat naar het oordeel van de directie voldoende is om alle krediet gerelateerde verliezen te dekken met betrekking tot zowel balansgebonden als niet-balansgebonden uitzettingen en dat minimaal voldoet aan de in deze Richtlijn vastgelegde eisen ten aanzien van voorzieningen.

- (2) Alle afgeboekte kredietuitzettingen dienen rechtstreeks ten laste te worden gebracht van de debiteurenvoorzieningen. Wanneer in het verleden geen voorzieningen zijn getroffen, dient in eerste instantie een voorziening te worden getroffen die voldoende is om het af te boeken bedrag te dekken. Vervolgens dient dit bedrag te worden afgeboekt ten laste van de debiteurenvoorzieningen.

Kredietclassificatie en voorzieningen

19. (1) Bij de vaststelling van het potentiële verlies op zowel afzonderlijke kredietuitzettingen als de totale kredietportefeuille dienen alle relevante factoren in overweging te worden genomen, met inbegrip van doch niet beperkt tot:
- (a) in het verleden opgedane ervaringen met betrekking tot verliezen op kredietuitzettingen;
 - (b) actuele economische omstandigheden;
 - (c) ontwikkelingen met betrekking tot achterstallige betalingen;
 - (d) de effectiviteit van het kredietbeleid en de incassoprocedures van de kredietinstelling;
 - (e) de financiële omstandigheden van de kredietnemer;
 - (f) in het geval van grensoverschrijdende uitzettingen en uitzettingen in vreemde valuta's, de relevante landenrisico's;
 - (g) de toereikendheid en liquiditeit van het verstrekte onderpand;
 - (h) de tijdigheid en juistheid van de kredietrevisiefunctie van de kredietinstelling.
- (2) Gedurende de periode van te bewijzen naleving zoals omschreven in paragraaf 14 worden herziene of geherstructureerde kredietuitzettingen geclassificeerd in dezelfde categorie als waarin zij voorafgaand aan de herstructurering waren ingedeeld. Indien aan het einde van deze periode naleving blijkt dat aan de betalingsverplichtingen is voldaan overeenkomstig de voorwaarden van de herstructurering, kan de kredietuitzetting opnieuw worden ingedeeld in een passende categorie en kan de voorziening voor deze kredietuitzetting dienovereenkomstig worden aangepast.
- (3) Voor cliënten met meerdere kredietuitzettingen worden de classificatie en de voorzieningen voor iedere kredietuitzetting gebaseerd op de specifieke kenmerken van die kredietuitzetting.
- (4) De volgende kenmerken zijn hoofdzakelijk van toepassing op commerciële/bedrijfskredietuitzettingen, met inbegrip van vastgoedleningen. De behandeling van consumentenkredieten wordt apart geregeld. Voor rapportage aan de Centrale Bank van Suriname worden de kredietuitzettingen van een kredietinstelling door de instelling ingedeeld in een van de volgende categorieën:

Voldoende

Een kredietuitzetting die als “Voldoende” wordt aangemerkt is een kredietuitzetting waarvan redelijkerwijs verwacht kan worden dat de betalingsverplichtingen plaatsvinden in overeenstemming met de contractuele voorwaarden en die naar het oordeel van de directie volledig is gewaarborgd door de huidige goedgeheid en het betalingsvermogen van de kredietnemer of door de verstrekte zekerheden;

Speciale vermelding

- (a) Een uitzetting met “Speciale Vermelding” is een uitzetting die op dat moment gewaarborgd is, maar potentiële gebreken vertoont die, als deze niet worden verholpen, de uitzetting zullen aantasten of tot gevolg zullen hebben dat de positie van de kredietinstelling op enig moment in de toekomst onvoldoende is beschermd.
- (b) Voor consumentenkredieten wordt het totaal van de uitstaande saldi die 30 dagen en langer maar korter dan 60 dagen achterstallig zijn geclassificeerd als 'speciale vermelding'.
- (c) De Centrale Bank van Suriname kan in haar on-site inspectierapporten de categorie “Speciale Vermelding” ter illustratie gebruiken om de aandacht van het bestuur van de instelling te vestigen op tekortkomingen in het kredietrisicomanagement, binnen onderdelen van een portefeuille die een potentieel risico vormen. Dergelijke tekortkomingen kunnen betrekking hebben op omstandigheden die de kredietinstelling beletten om een krediet of de portefeuille naar behoren te bewaken, zoals een algemeen gebrek aan actuele of volledige financiële informatie over kredietnemers, algemeen aanwezige gebreken in de documentatie van leningen of zekerheden, een gebrek aan bewaking van de huidige waarden van gestelde zekerheden, en/of niet-naleving van vastgesteld beleid voor de verlening of het beheer van kredieten. De Centrale Bank van Suriname beschouwt deze gebreken als een vorm van onveilige en ongepaste bankpraktijken.

Substandaard

- (a) Een uitzetting wordt aangemerkt als “Substandaard” als deze onvoldoende wordt gewaarborgd door de huidige financiële capaciteit en het betalingsvermogen van de kredietnemer of door de verstrekte zekerheden, of die duidelijke gebreken vertoont, zoals aanhoudende verliezen of een ontoereikende financiële structuur die de reguliere aflossing van de schuld in gevaar kan brengen.
- (b) Bij een Substandaard kredietuitzetting kan al dan niet sprake zijn van een betalingsachterstand op hoofdsom of rente. Kenmerkend

is de duidelijke mogelijkheid dat de kredietinstelling een verlies zal lijden als de tekortkomingen niet worden verholpen.

- (c) Bij gebrek aan gedocumenteerd bewijs van het tegendeel dient een kredietuitzetting waarvoor betalingen van hoofdsom of rente 90 dagen of langer maar minder dan 180 dagen achterstallig zijn, minimaal te worden geclassificeerd als Substandaard.
- (d) Voor consumentenkredieten wordt het totaal van de uitstaande saldi die 60 dagen en langer maar korter dan 90 dagen achterstallig zijn geclassificeerd als Substandaard.

Dubieus

- (a) Een 'dubieuze' uitzetting is een kredietuitzetting die geacht wordt alle gebreken van een Substandaard uitzetting te vertonen, maar waarvan bovendien volledige inning of reguliere terugbetaling op basis van actuele feiten, omstandigheden en waarden uiterst twijfelachtig is.
- (b) Bij gebrek aan gedocumenteerd bewijs van het tegendeel dient een uitzetting waarvoor betalingen van hoofdsom of rente 180 dagen of langer maar minder dan 365 dagen achterstallig zijn, minimaal te worden geclassificeerd als dubieus.
- (c) Voor consumentenkredieten wordt het totaal van de uitstaande saldi die 90 dagen en langer maar korter dan 120 dagen achterstallig zijn geclassificeerd als dubieus.

Oninbaar

- (a) Een kredietuitzetting wordt als “Oninbaar” aangemerkt als:

- de verschuldigde betalingen niet inbaar zijn of
- deze van een dusdanig geringe waarde worden geacht dat het blijven verantwoorden van deze kredietuitzetting als een bedrijfseconomisch activum niet kan worden gerechtvaardigd of niet verantwoord is, of
- als betalingen van de hoofdsom of rente 365 dagen of langer achterstallig zijn.

Uitzettingen in deze categorie worden ten laste gebracht van de Debiteurenvoorzieningen binnen een redelijke termijn na hun classificatie als 'oninbaar'.

- (b) Voor consumentenkredieten wordt het totaal van de uitstaande saldi die 120 dagen en langer achterstallig zijn geclassificeerd als oninbaar.

- (5) Het aantal dagen betalingsachterstand, zoals bedoeld in de voorgaande sub paragrafen van deze paragraaf, mag niet het enige bepalende criterium zijn voor de classificatie. Het aantal dagen betalingsachterstand is slechts bedoeld als richtsnoer. Kredietinstellingen moeten de tekortkomingen in hun commerciële kredietportefeuilles beoordelen in het licht van alle factoren die van invloed zijn op iedere kredietuitzetting, zoals die genoemd in paragraaf 19, sub 1. Voor deze kredietuitzettingen in het bijzonder wordt het gebruik van de betalingsachterstand als enig criterium voor classificatie door de Centrale Bank van Suriname beschouwd als inadequaat kredietrisicobeheer, aangezien het een onvoldoend hulpmiddel is voor de tijdige vaststelling van de oorzaken van de verslechtering van de kredietkwaliteit en de mogelijke risico's voor reguliere aflossing.
- (6) Onverminderd het bepaalde in sub (5), kan een kredietinstelling het aantal dagen betalingsachterstand gebruiken voor de collectieve beoordeling en classificatie van groepen kredietuitzettingen met gemeenschappelijk goedkeurings- of acceptatiestandaarden, relatief gelijkwaardige aanvangsbedragen, doelstellingen, looptijden, aflossingsvoorwaarden en zekerheden. Deze benadering kan passend zijn voor consumentenkredieten, zoals persoonlijke leningen, leningen voor de aanschaf van voertuigen en soortgelijke kredieten. Leningen aan huiseigenaren voor de eigen woning komen eveneens in aanmerking voor collectieve classificatie en voorzieningen.
- (7) Een kredietinstelling moet tenminste iedere kredietuitzetting aan een kredietnemer afzonderlijk beoordelen wanneer die afzonderlijk of samen met andere kredietuitzettingen aan de kredietnemer 1% of meer van het Tier 1-kapitaal van de kredietinstelling vertegenwoordigt.
- (8) Een kredietinstelling dient de overige uitzettingen in haar commerciële kredietportefeuille die minder dan 1% van het Tier 1-kapitaal vertegenwoordigen te beoordelen aan de hand van een betrouwbare statistische steekproefmethode.
- (9) Het gebruik van de dekkingswaarde van niet-liquide (fysieke) zekerheden als een zwaarwegend argument om een kredietuitzetting niet als "Non-performing" te classificeren wordt eveneens beschouwd als een ongeschikte praktijk. In gevallen waarin terugbetaling van het krediet afhankelijk is van de inbezitneming en liquidatie van dergelijke zekerheden door de kredietinstelling, moet de kredietuitzetting op zijn minst als "Substandaard" worden geclassificeerd.

Minimumeisen voor voorzieningen

20. (1) De volgende percentages geven het minimumniveau van de voorzieningen aan die moeten worden getroffen voor kredietuitzettingen in de desbetreffende categorieën:
(a) Voldoende door de kredietinstelling te bepalen	
(b) Speciale vermelding	5%
(c) Substandaard	20%
(d) Dubieus	50%
(e) Oninbaar	100%
- (2) Een kredietuitzetting die geheel of gedeeltelijk wordt gedekt door liquiditeiten, door een specifiek bestemmingsdeposito bij de kredietverlenende instelling, of door schatkistpapier en garanties van de Staat Suriname, is vrijgesteld van de bovengenoemde eisen voor het bedrag dat wordt gedekt door de reële waarde van de gestelde zekerheden. Met inachtneming van de beperkingen van de overgangsbepaling in paragraaf 25, sub (3) kunnen kredietuitzettingen die geheel of gedeeltelijk gedekt zijn door een geldig hypotheekrecht op een onroerende zaak vrijgesteld worden van de bovengenoemde voorzieningsvereisten voor het bedrag gelijk aan de gedocumenteerde executiewaarde van de onroerende zaak.
- (3) Kredietinstellingen dienen de in sub (2) bedoelde liquide zekerheden in bezit te nemen, te liquideren en de opbrengstwaarde te verrekenen met het uitstaande saldo, indien de kredietuitzetting niet binnen 120 dagen na de 90ste dag (voor consumentenkredieten geldt de 60ste dag) van achterstalligheid wederom de "Performing" status verkrijgt.
- (4) Kredietinstellingen dienen uiterlijk op de datum waarop de kredietuitzetting een achterstand van 365 dagen heeft (voor consumentenkredieten geldt 120 dagen), maatregelen te nemen voor de verkrijging en liquidatie van als onderpand aangehouden onroerende zaken. In geval het onroerend goed door de bank zelf wordt opgekocht wordt het saldo van de uitstaande positie overgeheveld naar de post 'overige activa' op de balans en wordt dit saldo verantwoord in overeenstemming met de specifieke vereisten voor dergelijke activa die zijn vastgelegd in Immobiliarietijdschrift (Richtlijn # 5) van de Centrale Bank van Suriname.
- (5) De voorzieningen voor grensoverschrijdende (krediet)uitzettingen mogen niet lager zijn dan het percentage dat vereist is voor (krediet)uitzettingen in het land waar de cliënt is gevestigd.
- (6) De bovengenoemde voorzieningenniveaus zijn minimumpercentages en zijn niet bedoeld om kredietinstellingen ervan te weerhouden om een gedragslijn te volgen die strenger of behoudender is dan de vastgestelde minimumeisen.

Risicoclassificatie van andere uitzettingen

21. Kredietinstellingen dienen een beleid vast te stellen voor de beoordeling, classificatie en voorzieningen met betrekking tot overige posities/uitzettingen op en buiten de balans die niet in deze Richtlijn worden geregeld. Inspecteurs van de Centrale Bank van Suriname zullen de toereikend- en doeltreffendheid van dit beleid controleren tijdens periodieke inspecties ter plaatse.

Inspectie

22. Iedere kredietinstelling dient naar redelijkheid gegevens bij te houden ter onderbouwing van de beoordeling van potentiële verliezen op kredietuitzettingen en van de verrichte boekingen om de debiteurenvoorzieningen op een afdoend niveau te handhaven. Dergelijke gegevens en boekingen dienen ter beschikking te worden gesteld aan inspecteurs van de Centrale Bank om hen in staat te stellen de ramingen van de directie, de betrouwbaarheid van de informatie waarop de ramingen zijn gebaseerd en de toereikendheid van de debiteurenvoorzieningen te beoordelen.

Onveilige en ongezonde praktijken

23. In overeenstemming met de strekking van deze Richtlijn beschouwt de Centrale Bank van Suriname de volgende praktijken als onveilig en ongezond:
 - (1) bedragen ten laste brengen van een aan een kredietnemer verstrekte rekening-courantfaciliteit om de betalingen voor leningen van de kredietnemer met een vaste aflossingstermijn courant te houden; en
 - (2) herstructurering van "Non-performing" kredietuitzettingen zonder gerechtvaardigde reden om de classificatie- en voorzieningseisen te omzeilen.
 - (3) verstrekking van rekening-courantfaciliteiten zonder vervaldatum.

Rapportage

24. Iedere kredietinstelling dient binnen 15 werkdagen na afloop van elk kwartaal, of enige andere door de Bank vast te stellen rapportageperiode, de volgende bescheiden te overleggen aan de Centrale Bank van Suriname:
 - (1) een balans waaruit blijkt dat de omvang van de Debiteurenvoorzieningen, volgens de interne toetsing van de instelling, voldoende is om alle potentiële verliezen op zowel balansgebonden als niet-balansgebonden uitzettingen van de kredietinstelling te dekken;
 - (2) een resultatenrekening waaruit blijkt dat de post Waardeveranderingen van vorderingen, volgens de interne toetsing

van de instelling, voldoende is om de Debiteurenvoorzieningen op een adequaat/het vereiste niveau te houden;

- (3) nadere gegevens over de classificatie van de kredietportefeuilles van de kredietinstelling in het formaat dat daarvoor wordt aangegeven in de bijlagen bij deze Richtlijn; en
- (4) alle andere informatie, rapportages of gedetailleerde informatie waarom de Centrale Bank van Suriname eventueel verzoekt, in het formaat en binnen de termijn die door de Centrale Bank van Suriname worden aangegeven.

Ingangsdatum en overgangsbepalingen

25. (1) Deze Richtlijn wordt van kracht, voor onbepaalde tijd, met ingang van 1 juli 2015.
- (2) Iedere kredietinstelling waarvan de Debiteurenvoorzieningen ontoereikend zijn krachtens de vereisten van deze Richtlijn dient deze voorzieningen uiterlijk binnen drie jaar na de ingangsdatum van de Richtlijn van juli 2014 in overeenstemming te brengen met de vereisten van deze Richtlijn, volgens een door de Centrale Bank van Suriname goedgekeurd plan.
- (3) Na verloop van drie jaar na de ingangsdatum van de Richtlijn van juli 2014 zijn kredietuitzettingen of delen daarvan die zijn gedekt door onroerende zaken niet langer vrijgesteld van de voorzieningsvereisten. Een kredietinstelling kan de liquidatie- of executiewaarde van de onroerende zaken die worden aangehouden als onderpand voor een uitstaand saldo in aanmerking nemen bij de bepaling van de categorie waarin de kredietuitzetting moet worden ingedeeld. Voor dergelijke kredietuitzettingen dienen ten minste voorzieningen te worden getroffen ter hoogte van het minimumpercentage dat geldt voor de betreffende categorie.

Paramaribo, 2 juli 2015

G. Hoefdraad
President

SAMENVATTING KREDIETCLASSIFICATIE EN VOORZIENINGEN M.B.T. REKENINGEN-COURANT/ DEBETSTANDEN EN VASTE LENINGEN

Kredietinstelling:

(in 1000 SRD)

Rapportagedatum: _____

	Totale bruto saldi	Minus liquide middelen, deposito's en schatkist- promessen als onderpand	Minus hypotheek op onroerend goeder als onderpand	Aangepaste krediet- saldi	Totale voorzieningen	Netto saldi
Deel A - Totaal						
(I) VOLDOENDE						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
(II) SPECIALE VERMELDING						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
(III) SUBSTANDAARD						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
(IV) DUBIEUS						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
(V) ONINBAAR						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
TOTALEN (1) t/m (V)						
Deel B - waarvan luidend in USD						
(I) VOLDOENDE						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
(II) SPECIALE VERMELDING						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
(III) SUBSTANDAARD						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
(IV) DUBIEUS						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
(V) ONINBAAR						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
TOTALEN (1) t/m (V)						
Deel C - waarvan luidend in EUR						
(I) VOLDOENDE						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
(II) SPECIALE VERMELDING						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
(III) SUBSTANDAARD						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
(IV) DUBIEUS						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
(V) ONINBAAR						
Vaste leningen - Aantal posten []						
Rekening-courant/ debetstanden - Aantal posten []						
Subtotaal						
TOTALEN (1) t/m (V)						

CENTRALE BANK van SURINAME**Overzicht van classificaties - Bijlage 13A**

Kredietinstelling:

Rapportagedatum: _____

(in 1000 SRD)						
Post	Voldoende	Speciale vermelding	Substandaard	Dubieus	Oninbaar	Percentage Tier-1 kapitaal
Leningen & voorschotten (uit Bijlage 13)						
Kredietuitzettingen buiten balans						
Saldi bij correspondentbanken						
Beleggingen						
Onroerende zaken verworven uit executoriale verkoop/inbezitneming						
Overige uitzettingen: _____ _____ _____						
Totaal						
Bedrag aan totale voorzieningen						

CENTRALE BANK van SURINAME

Ouderdomsanalyse Leningen en Voorschotten - Bijlage 13C

Kredietinstelling:

Rapportagedatum: _____

(in 1000 SRD)							
Post	30-59 dagen	60-89 dagen	90-119 dagen	120-179 dagen	180 - 365 dagen	meer dan 365 dagen	Percentage Totale leningen
Leningen en voorschotten							
a. Commercieel							
b. Retail - voertuigfinanciering							
c. Retail - overige							
d. Hypotheken op residentieel vastgoed							
Rekening-courant waarvan de looptijd is vervallen							
Rekening-courant met limiet overschrijding							
Rekening-courant zonder mutaties							
Leasing							
Overige:							

TOTAAL							
Percentage Totale leningen							
waarvan:							
in USD:							
in EUR:							
waarvan:							
Geherstructureerd in de afgelopen 12 maanden							
waarvan:							
Non-accrual							
waarvan:							
Voldoende gedekt en in de afwikkelingsfase							

REGELING KREDIETCLASSIFICATIE EN VOORZIENINGEN - Bijlage 13B

RAPPORTAGE VAN MUTATIES IN
DEBITEURENVOORZIENINGEN (TOTAAL)

Kredietinstelling:

Rapportagedatum: _____

(in duizend SRD)

	Leningen en voorschotten (Rekeningen-courant / debetstanden) Balans 9	Leningen en voorschotten (vaste leningen) Balans 10	Totaal
1. Beginstand voorziening			
2. Bij: inningen			
3. Af: afboekingen	()	()	()
4. Saldo voorzieningen vóór toevoegingen			
5. Waardeveranderingen van vorderingen			
6. Eindstand voorziening			

REGELING KREDIETCLASSIFICATIE EN VOORZIENINGEN - Bijlage 13B

RAPPORTAGE VAN MUTATIES IN
DEBITEURENVOORZIENINGEN IN USD

Kredietinstelling:

Rapportagedatum: _____

(in duizend SRD)

	Leningen en voorschotten (Rekeningen-courant / debetstanden) Balans 9	Leningen en voorschotten (vaste leningen) Balans 10	Totaal
1. Beginstand voorziening			
2. Bij: inningen			
3. Af: afboekingen	()	()	()
4. Saldo voorzieningen vóór toevoegingen			
5. Waardeveranderingen van vorderingen			
6. Eindstand voorziening			

REGELING KREDIETCLASSIFICATIE EN VOORZIENINGEN - Bijlage 13B

RAPPORTAGE VAN MUTATIES IN
DEBITEURENVOORZIENINGEN IN EUR

Kredietinstelling:

Rapportagedatum: _____

(in duizend SRD)

	Leningen en voorschotten (Rekeningen-courant / debetstanden) Balans 9	Leningen en voorschotten (vaste leningen) Balans 10	Totaal
1. Beginstand voorziening			
2. Bij: inningen			
3. Af: afboekingen	()	()	()
4. Saldo voorzieningen vóór toevoegingen			
5. Waardeveranderingen van vorderingen			
6. Eindstand voorziening			